

Svetový deň duševného zdravia

Bratislava, 8. október 2014 – **Dňa 10. októbra si pripomíname Svetový deň duševného zdravia. Témou pre rok 2014 je *Život so schizofréniou*. Podľa svetových štatistík trpí týmto vážnym duševným ochorením približne 24-miliónov ľudí a až polovici z nich nie je poskytnutá primeraná zdravotnícka starostlivosť. Schizofrénia a schizotypové poruchy boli na Slovensku podľa údajov Národného centra zdravotníckych informácií za uplynulý rok druhou najčastejšou príčinou hospitalizácií pacientov na psychiatrii. U žien je toto ochorenie dokonca najčastejšou príčinou prijatia do ústavnej psychiatrickej liečby.**

Celkový počet hospitalizácií v psychiatrických zariadeniach na Slovensku sa v uplynulom roku vyšplhal na takmer 44-tisíc, čo je približne 81 hospitalizácií na 10 000 obyvateľov. Je to až o 1 765 hospitalizovaných pacientov viac ako v roku 2012, čo predstavuje nárast o 4,2%. V porovnaní s rokom 2004 je to nárast až o 11,7%. Najčastejšou príčinou prijatia do ústavnej psychiatrickej liečby sú už dlhodobo poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu. Druhou najpočetnejšou skupinou sú pacienti liečení na schizofréniu, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi. Celkovo sme v súvislosti s týmito ochoreniami zaznamenali v uplynulom roku 8 962 hospitalizácií, čo je 21% zo všetkých hospitalizácií. U žien bola táto skupina diagnóz dokonca najčastejšou príčinou prijatia do ústavnej psychiatrickej liečby.

V psychiatrických ambulanciách bolo minulý rok vyšetrených 373 220 pacientov, z nich 57% tvorili ženy. Najčastejšou príčinou ambulantnej liečby boli afektívne poruchy (32% vyšetrených osôb) a neurotické, stresom podmienené a somatoformné poruchy (26%). Medzi najčastejšie diagnózy, s ktorými pacienti prichádzajú do psychiatrických ambulancií, patrí aj schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi s celkovým počtom 59 399 vyšetrených.

Komplexnejší prehľad o téme Národné centrum zdravotníckych informácií spracovalo a zverejnilo v publikácii: [Psychiatrická starostlivosť v SR 2013](#).

Podľa svetových štatistík duševnými poruchami trpí asi 450-miliónov ľudí a Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) predpokladá, že mentálne alebo neurologické ochorenie sa počas života vyskytne u každého štvrtého človeka. Z podrobnej analýzy WHO v rámci krajín Európskej únie (EÚ), Islandu, Nórska a Švajčiarska vyplýva, že až 27% ľudí vo veku 18 – 65 rokov (približne 83 miliónov) zažilo aspoň jednu z radu duševných porúch v minulom roku (vrátane problémov vyplývajúcich z užívania návykových látok, psychózy, depresie, úzkosti a poruchy príjmu potravy). Je však pravdepodobné, že tento rozsah je oveľa väčší, keďže štatistiky sa netýkali všetkých duševných porúch a do čísel neboli zahrnutí seniori nad 65 rokov, čo je skupina, ktorá je týmito poruchami značne ohrozená. Podľa odhadov približne 15% ľudí vo veku nad 60 rokov trpí nejakou duševnou poruchou. Napríklad počet ľudí s demenciou, ktorá postihuje najmä starších ľudí, sa celosvetovo pohybuje na úrovni 35,6-milióna.

Kontakt:

Peter Bubla
Kancelária riaditeľa
Národné centrum zdravotníckych
informácií

Telefón:

02/57269330
0918 583 309

E-mail:

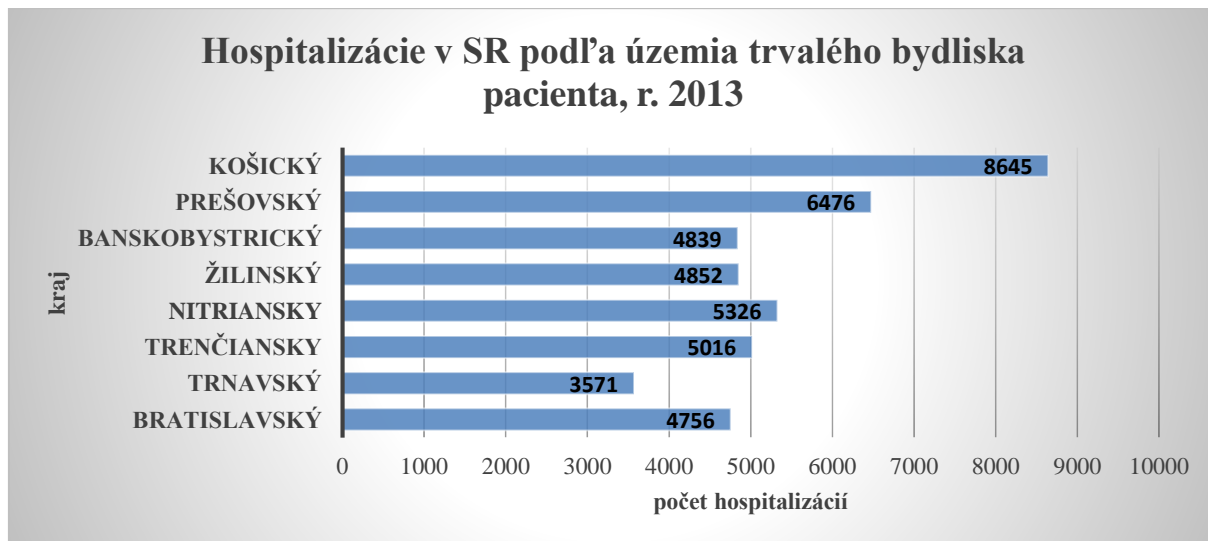
peter.bubla@nczisk.sk
www.nczisk.sk

A podľa predpovedí sa počet ľudí s demenciou každých 20 rokov takmer zdvojnásobí: na 65,7-milióna v roku 2030 a na 115,4-milióna v roku 2050.

Liečba duševných porúch je dostupná, avšak podľa analýz takmer dve tretiny ľudí s týmito ochoreniami nikdy nevyhľadá lekársku pomoc, a to hlavne pre zanedbávanie svojho stavu, strach z možnej diskriminácie alebo pre hanbu aj napriek vynikajúcim prognózam liečby. Napríklad viac ako 80% ľudí so schizofréniou môže byť bez relapsov na konci jedného roka liečby a až 60% ľudí s depresiou sa môže zotaviť pri správnej kombinácii antidepresív a psychoterapie.

Zdroj: Štatistické hlásenie o pacientovi v ústavnej psychiatrickej starostlivosti ZS (MZ SR) 1-12.

Zdroj: Štatistické hlásenie o pacientovi v ústavnej psychiatrickej starostlivosti ZS (MZ SR) 1-12.

Kontakt:

Peter Bubla
Kancelária riaditeľa
Národné centrum zdravotníckych
informácií

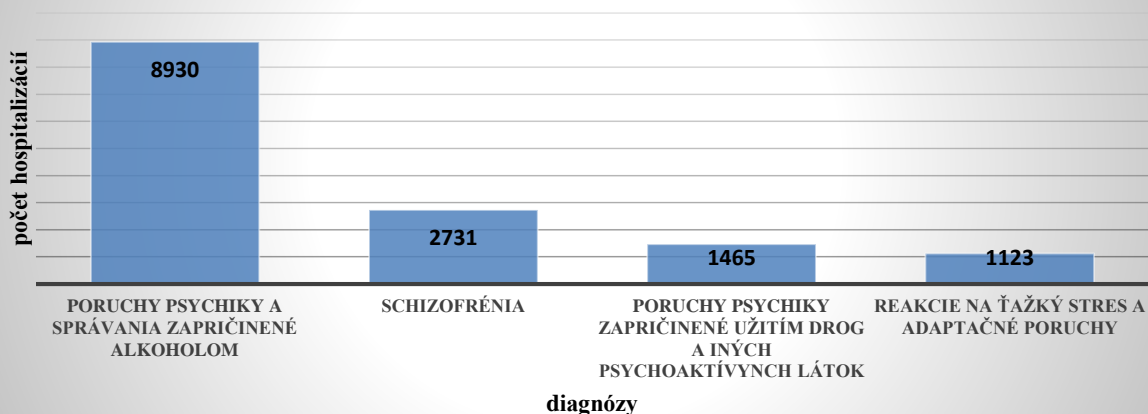
Telefón:

02/57269330
0918 583 309

E-mail:

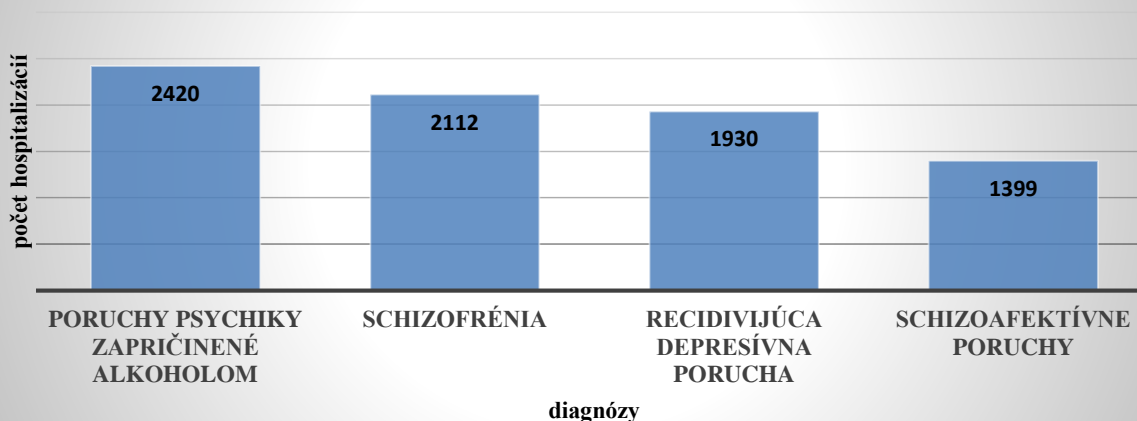
peter.bubla@nczisk.sk
www.nczisk.sk

Vybrané najčastejšie príčiny hospitalizácií u mužov podľa jednotlivých diagnóz, r. 2013

Zdroj: Štatistické hlásenie o pacientovi v ústavnej psychiatrickej starostlivosti ZS (MZ SR) 1-12.

Vybrané najčastejšie príčiny hospitalizácií u žien podľa jednotlivých diagnóz, r. 2013

Zdroj: Štatistické hlásenie o pacientovi v ústavnej psychiatrickej starostlivosti ZS (MZ SR) 1-12.

Kontakt:

Peter Bubla
Kancelária riaditeľa
Národné centrum zdravotníckych informácií

Telefón:

02/57269330
0918 583 309

E-mail:

peter.bubla@nczisk.sk
www.nczisk.sk